

Jatkuva oppiminen on investointi Suomen tuottavuuteen, kilpailukykyyn ja työllisyyteen

Jatkuva oppiminen on keskeinen osa Suomen tuottavuuden, kilpailukyvyn ja työmarkkinoiden toimivuutta. Me teknologiateollisuuden alan työmarkkinakumppanit haluamme löytää yhteisen suunnan jatkuvan oppimisen kehittämiseen, jolla kykenemme vastaamaan nopeasti muuttuviin osaamistarpeisiin ja tukemaan kestäväää talouskasvua. Seuraavalla hallituskaudella tulee luoda tavoitetila ja toimenpiteet, jotka tuovat tuottavuuden ja kilpailukyvyn jatkuvan oppimisen ytimeen sekä selkeyttävät vastuujon työuran aikaisesta oppimisesta.

Vaikka jatkuvasta oppimisesta on puhuttu pitkään ja laajasti, keskustelu on jäänyt hajanaiseksi ja pyörimään paikoillaan. Kun keskustelu pohjautuu yhteiseen käsitykseen siitä, mihin jatkuvalla oppimisella ensisijaisesti pyritään ja millä periaatteilla sitä tulisi kehittää, voidaan löytää ratkaisuja, jotka eivät jää vain viilaamaan yksittäisiä instrumentteja, rahoitusmekanismeja tai etuuksia. Mielestämme jatkuvan oppimisen periaatteiden tulisi nojata erityisesti seuraaviin asioihin:

Tuottavuus ja kilpailukyky jatkuvan oppimisen rakenteiden ja rahoituksen ytimeen

Seuraavan hallituksen tulee uudistaa jatkuvan oppimisen järjestelmä niin, että se tukee työn tuottavuuden ja kilpailukyvyn vahvistumista. Teknologia-aloilla erityistä huomiota kiinnitetään kaksoissiirtymään ja Euroopan kriittisten teknologioiden osaamiseen niillä alueilla, joilla Suomella on vahva teollinen perusta ja kasvupotentiaali.

Koulutus- ja osaamispolitiikka on kytkettävä elinkeino- ja teollisuuspolitiikkaan siten, että osaamisen kehittäminen tukee yritysten uudistumista ja työntekijöiden kehittymistä muuttuvassa työssä. Kun TKI-toiminnasta syntyy kasvavaa liiketoimintaa, pitää jatkuvan oppimisen tukea sitä tarjoamalla mahdollisuuksia osaamisen kehittämiseen kaikissa tarvittavissa rooleissa.

Jatkuva oppiminen edistää työurien pidentymistä ja työntekijöiden pysymistä työmarkkinoilla, eli työllisinä, ja näin vähentää pitkäaikaistyöttömyyden riskiä. Paremmasta työllistyvyydestä hyötyvät työntekijät, yritykset ja kansantalous. Jatkuva oppiminen ei ole erillinen järjestelmä, vaan sen on oltava osa yritysten ja työelämän arkea.

Osaamisen kehittämisen investointeja tulee painottaa sinne, missä ne tuottavat eniten lisäarvoa Suomen tulevaisuuden työlle ja teollisuudelle. Uusi tieto ja teknologia tuottavat arvoa vasta, kun niiden hyödyntämiseen on riittävä osaaminen.

Jatkuvan oppimisen koulutuksen kustannusvastuun tulee kohdistua niille, joiden tarpeisiin sillä vastataan. Jos osaamistarve johtuu työnantajan tarpeesta, työnantaja vastaa koulutuksen kustannuksista. Jos tarve on kansallinen ja liittyy esimerkiksi työvoiman saatavuuteen tai kriittiseen kilpailukykyyn, valtio kohdentaa rahoitusta sen mukaan. Mikäli osaamisen kehittäminen perustuu yksilön omaan uratoiveeseen ilman edellä mainittuja perusteita, vastuu kuuluu ensisijaisesti yksilölle. Kun tarve on jaettu, voi myös vastuu kustannuksista jakautua.

Jatkuvaan oppimiseen osallistuminen voi toisinaan edellyttää tilapäistä poissaoloa työstä, jolloin perustelluissa tilanteissa yksilön elinkustannuksia on tarpeen tukea. Tätä kysymystä tulee käsitellä erillisenä jatkuvan oppimisen koulutuksen rahoituksesta ja siihen tulee löytää uusi pysyvä ratkaisu, johon sekä työntekijät että työnantajat voivat sitoutua pitkäjänteisesti.

Yhteistyöllä rakennettu jatkuvan oppimisen ekosysteemi käy jatkuvaa tulevaisuusvuoropuhelua työelämän kanssa ja vastaa tunnistettuihin tarpeisiin

Jatkuvan oppimisen järjestelmää on vahvistettava niin, että se reagoi ketterästi tunnistettuihin osaamistarpeisiin ja käy jatkuvaa, systemaattista tulevaisuusvuoropuhelua osaamistarpeista työelämän kanssa. Järjestelmä ei voi nojata vain menneisyyden tietoihin, vaan sen on oltava jatkuvasti vuorovaikutuksessa elinkeinoelämän, työelämän ja toimintaympäristön muutosten kanssa.

Ennakoinnin kehittämiseksi on rakennettava työelämävetoinen ekosysteemi, jossa yritykset ja työelämän järjestöt, koulutuksen järjestäjät, korkeakoulut sekä viranomaiset jakavat monipuolista ja eri alojen kannalta oleellista ennakointitietoa sekä kehittävät yhteisiä ratkaisuja osaamisen vahvistamiseksi ja tarvittavan koulutustarjoaman tuottamiseksi.

Yksikään toimija ei voi kehittää osaamista yksin. Kestävä ja vaikuttava jatkuvan oppimisen järjestelmä syntyy vain yhteistyöllä.

Teknologiateollisuus ry, Ammattiliitto Pro, Insinööriliitto, Tekniikan Akateemiset ja Teollisuusliitto.

Lisätietoja:

Leena Pöntynen, leena.pontynen@teknologiateollisuus.fi, 040 1306113

Julia Kurki, julia.kurki@proliitto.fi, 050 3104107

Anniina Sippola, anniina.sippola@ilry.fi, 0201 801 877

Tapio Heiskari, tapio.heiskari@tek.fi, 040 7062254

Veli-Matti Kauppinen, veli-matti.kauppinen@teollisuusliitto.fi, 0400 715 786

Teknologiateollisuus

Insinööriliitto

Teollisuus
liitto

